

Naše potraviny jsou skvělé, říká prezidentka Potravinářské komory

Dana Večeřová je prezidentkou Potravinářské komory České republiky od loňského roku. Absolventka Vysoké školy zemědělské v Brně byla také vědecko-výzkumnou pracovnící ve Výzkumném ústavu živočišné výroby. Dlouhodobě se zaměřuje mj. na podporu českých potravin a jejich producentů.

JIŘÍ MACEK

Paní prezidentko, v žebříčku Global Food Security Index, kdy výzkumné středisko britského týdeníku The Economist porovnávalo kvalitu a bezpečnost potravin ve 113 zemích světa, patří Česko mezi nejlepší na světě. Hned za Finskem, Irskem, Nizozemskem a Rakouskem. Jsme pátí. To je dobrá zpráva, že?

To je určitě skvělá zpráva, máme být skutečně na co pyšní. Evropské potraviny bývají obecně vnímány jako vzor kvalitní, bezpečné a zdravé potraviny. Vzhledem k evropským závazkům, které známe pod názvem Green Deal, bude ale situace stále napjatější. Potraviny a výrobky jako takové budou muset splňovat i další kritéria, zejména udržitelnost výroby. Tyto požadavky s největší pravděpodobností výrobu výrazně prodraží. Je tedy otázkou, jak vyrábět kvalitní potraviny za dostupné ceny. Všichni, kdo mají volné finanční prostředky, investují do moderních technologií, aby v budoucnu co nejvíce zlevnili náklady, zejména energetickou náročnost celého provozu. To je věc, která má smysl, a v uplynulém období se jí nevěnovala patřičná pozornost. Nová vláda by měla co nejvíce motivovat a podporovat výrobce, aby co nejrychleji své provozy modernizovali. V této souvislosti je třeba, aby zaměstnanci byli schopni rekvalifikace, a mohli tak plynule přejít do nových modernizovaných provozů.

Co vlastně to páté místo říká?

Bezpečnost potravin je základním parametrem nejen evropské produkce potra-

vin. Bezpečné potraviny nesmí v žádném případě ohrožovat zdraví spotřebitelů. Bezpečnost potravin zahrnuje hygienu výroby potravin, kontrolní mechanismy, monitoring potravních řetězců a bezpečnost krmiv. Na bezpečnost potravin dohlíží státní instituce, které tvoří legislativu, kontrolují bezpečnost a kvalitu potravin na základě schválených standardů, monitorují situaci v oboru, aplikují vědecká stanoviska a informují a vzdělávají spotřebitele.

Kvalitu a bezpečnost potravin máme špičkovou. Jenže pořád se píše, že nás čeká zdražování všeho, včetně potravin. Jsou obavy lidí na místě?

Většina českých firem již není schopna zvládnout enormně se zvyšující náklady a musí je nejspíše od nového roku promítnout do cen svých výrobků. Potraviny, které do této chvíle zdražovaly jen mírně, mohou začít v průběhu následujících měsíců zdražovat razantněji. Čelíme vysoké inflaci, která bude podle odborníků ještě dále stoupat. Dále se zvyšují ceny energií, pohonných hmot, obalů, pracovní síly a dalších vstupních nákladů. A pak je tu otázka dostatečné pracovní síly. Samozřejmě otázkou je, jak se zachovají obchodní řetězce. Obchodní přírůžka u některých vysoce zpracovaných potravin dosahuje v řetězcích až stovky procent, a je tedy potřeba z jejich strany uvážít, zda skutečně musí i za současné situace trvat na takové výši přírůžek a vysoké ceně pro konečného spotřebitele.

Tuzemské potraviny máme skvělé, ale propagují potravináři český původ výrobků dostatečným způsobem tak, abych jako zákazník věděl, po jakém zboží mám sáhnout? Tedy po tom jejich?

Potravinářská komora podporuje kvalitní české potraviny například prostřednictvím značky kvality Česká cechovní norma. Konkrétní výrobek, který

je nositelem této značky, má nadstandardní parametry v porovnání s ostatními podobnými výrobky na trhu. Receptury potravin si zakládají na vyšším obsahu základních složek, například ovocné složky, masa, mají nižší obsah soli, neobsahují přídavné látky nebo náhražky apod. Výrobky s logem Česká cechovní norma určitě stojí za to kupovat.

Vše kolem zdražuje, nehrozí, že prostě zákazník dá přednost levnějšímu dovozenému zboží, než tomu od „sousedů“, který to má ale dražší?

Ano, je to možné. Vždycky bude skupina spotřebitelů, pro které bude na prvním místě cena. Nicméně statistiky nám ukazují, že stoupá počet těch, kteří si rádi připlatí za biopotraviny, farmářské výrobky, kvalitní české výrobky apod. Hlavním cílem potravinářů je vyrábět široký sortiment výrobků za dostupné ceny. Pokud budou potraviny cenově nedostupné a z kvalitních českých výrobků se stane luxusní zboží, levným dovozům ze zahraničí se otevřou dveře dokořán. Bohužel však bezpečnost a kvalita potravin půjde strmě dolů.

Nenahrála tomuto myšlení i koronavirová doba?

Naopak. Pokud něčemu doba covidová pomohla, tak tomu, že si mnoho z nás uvědomilo, co vlastně jí. V domácnostech se začalo opět vařit, lidé méně plynuli potravinami a věnovali více prostoru tomu, zajímat se o původ a složení potravin.

Povinné kvóty na české potraviny. Jaký je váš názor na toto stále dokola probírané téma?

Ne, povinné kvóty nejsou tou správnou cestou, jak podporovat české potraviny. Je pravděpodobné, že o nich ještě uslyšíme, ale myslím, že to není nosné téma. Určitě nejsem příznivcem kvót. Ale určitě bychom měli posílit domácí zpracování surovin, a tím pádem produkci potravin a zpracova-

teleský průmysl. Protože když se asi 25 procent mléka vyváží, a vrací se nám sem ve formě zpracovaných produktů, to není normální. Nemluvě o tom, že přidaná hodnota zůstává v jiných zemích. Jak už jsem říkala, nutná je edukace spotřebitele, ne regulace a kvóty.

Dost se mluví o soběstačnosti Česka v potravinách? Jak ji posilovat?

Je třeba rozlišit soběstačnost v rámci potravin vyrobených v ČR, a soběstačnost ve výrobě zemědělských surovin. Například v produkci mléka, obilovin a hovězího masa je naše země přebytková, mléka se u nás vyrobí o třetinu více, než spotřebujeme, ale naproti tomu dovážíme přibližně 40 procent tuzemské spotřeby sýrů. Tedy surovin k výrobě potravin až na výjimky, kterými jsou ovoce a zelenina a vepřové maso, máme dostatek. Jak už jsem uvedla v předchozí odpovědi, problémem ale je, že vyvážíme suroviny a dovážíme potraviny. Určitě je potřeba se zaměřit na citlivé komodity, jako je právě ovoce a zelenina, na podporu jejich skladování a zpracování i na dlouhodobé kontrakty s odběrateli. Pokud jde o vepřové maso, určitě je to zvýšení kapacity, například rekonstrukcí již nepoužívaných objektů, protože nové stáje na zelené louce se budou stavět jen těžko.

Jak byste charakterizovala českého potravináře?

Rozhodně by to měl být člověk otevřený novým výzvám, vzdělaný, nápaditý, spravedlivý k sobě i k ostatním. Asi by bylo správné dodat odolný – různým tlakům, nápadům, mýtům. V nejbližší době nás čeká mnoho změn a výzev, a nebude to pro potravináře lehké.

V nejbližší době nás čeká mnoho změn a výzev, a nebude to pro potravináře lehké

Aniž byste dělala neplacenou reklamu, naznačte, které tuzemské výrobky, potraviny jsou vážně špičkové?

Vzhledem k tomu, že jsem český patriot, tak říkám, že všechny. Ať už jde o mléčné, masné či pekařské výrobky, přes lahůdky, nápoje – alkoholické i nealkoholické, zpracované i nezpracované ovoce a zeleninu. Kolikrát jsem velmi překvapená, jaké nové

výrobky s novými chutěmi nebo netradičním složením se objevují a mají u spotřebitelů úspěch. Jsem ráda, že českým potravinářům nechybí tvůrčí potenciál a snaha vyjít spotřebitelům a trendům vstříc.

Jak vidíte budoucnost českého potravinářského průmyslu?

Musím se přiznat, že v tuto chvíli je budoucnost malinko nejistá. Nevím přesně, jakým způsobem bude Evropa usilovat o zelenou dohodu a jaké bude mít tato dohoda dopady pro evropské státy a konkrétní oblasti. Výchozí podmínky jednotlivých zemí nejsou stejné, nejsou žádné oficiální dopadové studie ze strany EU, jeví se, že při aplikaci všech navrhovaných opatření by došlo k enormnímu zdražení potravin, a tím pádem by byly potřebné kompenzace, takže to zatím nedává moc smysl. Věřím ale, že vše dobře dopadne. Musíme si uvědomit, že chránit životní prostředí pro příští generace je nevyhnutelné, a bude proto třeba s tím něco udělat, ať už jde o nepřevážení potravin přes celý kontinent, plynutí potravinami nebo snížení energetické náročnosti.

Co vás na činnosti, které se věnujete, nejvíce štve? Co vás rozčiluje?

>>

INZERCE 1124181

rozhovor

Bojujeme často s nerovným přístupem k českým a zahraničním potravinám ze strany obchodních řetězců, kdy jsou v mnoha případech na zahraniční potraviny dávány nižší obchodní přírůžky než na výrobky domácí. Určitě je velký prostor pro tlak na obchodní řetězce ohledně preference českých potravin a o snížení tlaku na cenu, protože řada dodavatelů se dostává na hranici ztrátové výroby, což nelze akceptovat.

A z čeho naopak máte radost, dobrý pocit, úsměv na tváři?

Mám radost, když se nám podaří prezentovat kvalitní české potraviny, když vidíme, že spotřebitelé české výrobky preferují, když mají naše výrobky úspěch v různých soutěžích, když se podaří veřejnosti prezentovat cíle a úspěchy potravinářů, například co se týče snižování obsahu citlivých živin – tuk, cukr, sůl. Když se nám daří ve veřejnosti vzbudit zájem o zdravější stravování a zdravý životní styl, ale i o to, odkud výrobek pochází, kdo ho vyrobil a z čeho se skládá.

Paní prezidentko, jak to máte vy, když vstoupíte do obchodu a jdete nakupovat jídlo na celý týden? Ke kterému sektoru zejména míříte?

ING. DANA VEČEŘOVÁ

Od roku 2020 je **prezidentkou Potravinářské komory ČR**. Absolvovala Vysokou školu zemědělskou v Brně, v 90. letech byla vědecko-výzkumnou pracovnící ve Výzkumném ústavu živočišné výroby. Pak nastoupila jako zástupce šéfredaktora do společnosti Strategie, která vydávala mimo jiné časopisy Krmivářství nebo Náš chov, ten pak vedla jako šéfredaktorka. Na začátku tisíciletí přešla na ministerstvo zemědělství (MZe), působila také jako mluvčí a ředitelka komunikace na MZe, v Potravinářské komoře ČR nebo Agrární komoře ČR.

POTRAVINÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY (PK ČR)...

...byla založena v roce 1995 jako federace výrobců potravin, nápojů a zpracovatelů zemědělské produkce. PK ČR plní funkci zájmového neziskového sdružení pro všechny potravinářské obory a obory zpracování zemědělských produktů.

Netajím se tím, že ráda nakupuji na farmářských trzích, kde jsem si našla svoje oblíbené dodavatele základních surovin, což souvisí zejména s tím, že jsem dlouhodobě zapojena do realizace soutěže Regionální potravina. Samozřejmě, že chodím i do supermarketů, a musím říci, že se nabídka oproti uplynulým letům hodně zlepšila. I když bych samozřejmě přivítala na pultech obchodů ještě více českých potravin všech kategorií.

Nepředpokládám, že byste řekla, že neкупujete české potraviny, ale prozradíte, které zahraniční potraviny a výrobky se ve vašem košíku asi objeví?

V drtivé většině pouze speciality jako jsou sýry, některé druhy ovoce nebo mořské ryby. Zeleninu, maso, masné výrobky nebo mléko a mléčné výrobky nakupuji ale výhradně českého původu.

podpora regionálních potravin

Billa podporuje regionální potraviny a hlásí se ke společenské odpovědnosti

Už sedmým rokem podporuje společnost Billa regionalitu potravin. Tehdy jako první řetězec v České republice představila speciální regál Billa regionálně. Produkty v tomto regále jsou spjaté s místem a tradicí daného regionu, vyráběné drobnými podnikateli, často rodinnými firmami, a často jen v malém objemu. Regál či chlazený pult s označením Billa regionálně čítá aktuálně 1600 výrobků od více než dvou stovek dodavatelů ze všech krajů republiky. Regionální potraviny je možné zakoupit v 239 prodejnách Billa. Nárůst obrátu regionálního pultu je oproti roku 2019 téměř 22 procent.

pochází výhradně z českých chovů. Jinak řečeno ví, kde se zvíře narodilo, bylo chováno, poraženo a následně zpracováno.

V současné době Billa prodává pod značkou Vocílka 371 produktů. Maso odebírá z 510 farem a masné produkty Vocílka vyrábí v pěti výrobních závodech. Kuřecí maso pochází ze 150 farem, hovězí z 300 a vepřové pak z 60 farem napříč naší republikou.

Letos získala značka Vocílka dvě prestižní ocenění – Nejdůvěryhodnější značka 2020, kdy se stala lídrem v kategorii masa a uzenin mezi spotřebiteli. Na začátku roku jí odborná porota udělila titul Czech Superbrands 2021. Prodeje značky Vocílka se oproti roku 2019 navýšily na 20 tisíc prodaných tun, což znamená meziroční nárůst o 54 procent.

V roce 2020 se za garanci původu výrobků Vocílka nově zaručil šéfkuchař Jan Puncočhář (na fotografii nahoře).

V rámci podpory malých dodavatelů natočila společnost také třináctidílný seriál Za gustem Lukáše Hejlíka, ve kterém představuje své regionální dodavatele. „Vnímáme, že naši roli je informovat zákazníky o kvalitách těchto malých, ale podstatných firem. Věříme, že se nám podaří tímto seriálem opět o něco více vzbudit zájem o české produkty a proces lokální výroby,“ uvedla Dana Bratánková, manažerka korporátní komunikace Billa ČR.

Autor úspěšného projektu Gastronomapa

Lukáš Hejlík představuje původ jednotlivých potravin, provádí ho výrobním procesem až po balení hotových výrobků. Divák se tak seznámí nejen s příběhem produktu, ale i s konkrétními lidmi, kteří za regionálními potravinami stojí. Díly jsou postupně uveřejňovány na internetové televizi Stream.cz a na stránce gustoacademy.cz.

ODPOVĚDNOST JSOU ČINY

Billa se hlásí ke své společenské odpovědnosti. Zasaduje se například o obnovu ovocných a listnatých alejí, které pomáhají přírodě navrátit zpět její typický ráz, slouží veřejnosti k odpočinku, zpřijemňují mikroklima a napomáhají lepšímu zadržování vody a půdy. Spolupracuje s Českým svazem ochránců přírody, s nímž pracuje na zachování biodiverzity v přírodě a záchraně divokých zvířat.

V oblasti welfare zvířat se Billa jako první obchodní řetězec zavázala například k ukončení prodeje vajec z klecových chovů do konce roku 2023, nicméně nyní pracuje i na dalších aktivitách, které budou garantovat vhodné podmínky a šetrnou péči při chovu zvířat.

Billa se rovněž velmi výrazně angažuje v oblasti druhotného zpracování surovin. V roce 2019 zrušila prodej papírových tašek a nahradila je portfoliem nákupních tašek z recyklovaného plastu. Je zároveň aktivní při sběru baterií nebo darování ovoce a pitné vody zdravotnickému personálu skrze projekt Pomoc nemocnicím.

Natur Bites

Pouze 100% přírodní potraviny a kosmetika nejvyšší kvality.

Nyní nově dárkové a cenově výhodné vánoční sady-od kurýra rovnou pod stromeček!

- jedinečné jedno druhové medy
- pouze ty nejkvalitnější olivové oleje
- olivy a koření bez soli
- bylinné čaje
- a mnoho dalších darů čisté přírody

I vy zasloužíte pouze to nejlepší, co nabízí česká, srbská a krétská příroda.

Vše přehledně na jednom místě, na www.naturbites.cz